

UCHWAŁA NR 178/XXV/2021

RADY GMINY ROŚCISZEWO

z dnia 26 marca 2021 r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Rościszewo na lata 2021 - 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 713, 1378), oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1- 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 218, 956)

Rada Gminy Rościszewo uchwala co następuje:

§

Przyjmuje do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Rościszewo, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rościszewo.

§

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Jacek Bartoszewski

Załącznik do Uchwały Nr 178/XXV/2021
Rady Gminy Rościszewo
z dnia 26.03. 2021 r.

**Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w
Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie
Rościszewo na lata 2021 - 2025**

Wprowadzanie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z dnia 2020 poz. 218, 956) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodującą szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Wokół przemocy zrodziło się wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Jednak przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym, które występuje na całym świecie, w każdej religii i kulturze, dotyczy każdej grupy społecznej i stanowi poważny problem społeczny. Najczęściej dotyka ona najsłabszych, którzy nie potrafią się sami bronić, przede wszystkim kobiety i dzieci. Przemoc ta jest tym bardziej dotkliwa, ponieważ pochodzi od osób najbliższych, które powinny obdarowywać miłością i gwarantować poczucie bezpieczeństwa. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Może przebierać różne formy:

- 1. Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej wzroku lub pozbawienie ją życia.
- 2. Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
- 3. Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w niej strachu.
- 4. Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie.
- 5. Zaniedbanie** – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma

charakter ciągły zostaje zakwalifikowana jako przestępstwo przeciwko rodzinie z art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, 1517)

Artykuł 27 Kodeksu karnego stanowi:

§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat.

§2. Jeżeli czyn określony w §1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Rościszewo ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2021 - 2026. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Rościszewo

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Na dzień 31.12.2020 r. Gmina Rościszewo liczyła 4089 mieszkańców.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sierpcu wyniosła 254, w tym kobiet 147 i 107 mężczyzn. Spośród w/w 30 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych (kobiet 18, mężczyzn 12).

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie Gminy Rościszewo w 2020 r. przeprowadzonych zostało 73 interwencji domowych. W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. założono 11 "Niebieskich Kart". W 10 przypadkach sprawcami byli mężczyźni.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie wynika, że na dzień 31 grudnia 2020 r. – 174 rodziny korzystały z różnych form pomocy społecznej w tym z powodu przemocy skorzystało 11 rodzin.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w okresie od stycznia 2020 r. do końca grudnia 2020 r. wezwanych było 12 osób w celu przeprowadzenia rozmowy w związku z nadużywaniem alkoholu.

CELE PROGRAMU

Celem Programu jest:

1. Zmniejszanie skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Rościszewo,
2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane przez :

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
2. Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Rościszewo,
3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
4. Udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
5. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

Realizacja celów Programu zakłada:

1. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
2. Promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy,
3. Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
4. Działanie interdyscyplinarne w zakresie przemocy w rodzinie.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, 956),
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z 2020 r. poz. 1492 z 2021 r. poz. 41).

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245)

ZASOBY GMINY ROŚCISZEWO W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU:

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin,
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie:
 - a. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie,
 - b. Zespół Interdyscyplinarny,
 - c. Policja,
 - d. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - e. Szkoły,
 - f. Ośrodek Zdrowia,
 - g. Organizacje pozarządowe.

CZYNNIKI GWARANTUJĄCE WŁACIWIĄ REALIZACJĘ PROGRAMU:

- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią.
- otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- silne więzi rodzinne,
- chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

ZAGROŻENIA W REALIZACJI ZADAŃ:

- stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów,
- problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- ubóstwo
- brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

CELE PROGRAMU

Cel 1.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Rościszewo

Działania:

1. Określenie w drodze uchwały trybu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania
Podmiot realizujący działanie:
 - Rada Gminy
2. Powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego:
Podmiot realizujący działanie:
 - Wójt
3. Współpraca w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego obejmuje:
 - działania interdyscyplinarne przedstawicieli instytucji (tj. pracownicy socjalni, asystent rodziny, przedstawiciele oświaty, kurator sądowy, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciel ochrony zdrowia, przedstawiciel organizacji pozarządowych oraz inne osoby w zależności od zasobów),
 - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
 - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
 - rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
 - monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
 - dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
 - podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
 - inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
 - udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.
4. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy:
 - propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,
 - szkolenia na temat przemocy,
 - prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych,
 - wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,
 - dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,

- organizowanie konkursów np. plastycznych wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.

CEL 2

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Działania:

1. Izolowanie sprawców od ofiar,
2. Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,
3. Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc,
4. Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Sierpcu o podjęcie leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu,
5. Składanie zawiadomień do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie.

CEL 3

Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Działania:

1. Prowadzenie poradnictwa w zakresie:
 - udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą o ośrodkach interwencji kryzysowej i specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
 - udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
 - udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy,
 - udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,
 - rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska Linia” i „Pomarańczowa Linia”,
2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:
 - podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskie karty”,

- przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.
3. Kierowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie do ośrodków wsparcia.

Podmioty realizujące poszczególne cele:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki Oświaty,
- Przedstawiciele ochrony zdrowia,
- Sąd Rejonowy w Sierpcu.

Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie.

Sprawozdawczość

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków Urzędu Gminy w Rościszewie oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Jacek Bartoszewski